

Handläggare
Elisabeth Forsberg Uvemo
Telefon: 08-50833 010

Till
Utbildningsnämnden
2018-06-14

Strategi för utveckling av arbetet med elever i behov av särskilt stöd i Stockholms kommunala grundskolor

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens förslag till ” Strategi för utveckling av arbetet med elever i behov av särskilt stöd i Stockholms kommunala grundskolor” .

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Inger Pripp
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Utbildningsnämnden beslutade den 1 juni 2017 om att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en samlad och långsiktig strategi för utveckling av stadens verksamhet gällande kommunövergripande SU-grupper, särskilda undervisningsgrupper, idag benämnda CSI (Centrala grupper med särskilda inriktningar).

Målet har varit att ta fram en strategi för förvaltningens arbete med elever i behov av särskilt stöd och att säkerställa att elever får det stöd de har rätt till enligt skollagen. Strategin syftar till att tydliggöra vilka insatser som behövs för att stödja stadens kommunala grundskolor i det uppdraget.

Strategin utgår från utbildningsförvaltningens befintliga stödstrukturer och förvaltningens redan påbörjade utvecklingsarbete av elevhälsa/elever i behov av särskilt stöd. De vägval som förvaltningen gör i denna strategi handlar om strategiska åtgärder för att utveckla lärmiljöer/undervisningskvalitet inom skolans samtliga verksamheter, med ett särskilt fokus på elever i behov av särskilt stöd, genom *kompetensutveckling, centrala stödinsatser och ett mer utvecklat systematiskt kvalitetsarbete*.

Förvaltningens ståndpunkt är att de redan etablerade kommunala särskilda grupperna (CSI) kvarstår. Alla elever som bedöms ha behov av en placering i en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp ska erbjudas detta. En utvidgning gällande både kapacitet och geografisk spridning genomförs.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden beslutade den 1 juni 2017 om att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en samlad och långsiktig strategi för utveckling av stadens verksamhet gällande kommunövergripande SU-grupper, särskilda undervisningsgrupper, idag benämnda CSI (Centrala grupper med särskilda inriktningar).

Utgångspunkter för strategin enligt uppdraget är följande.

- Intagningen till kommunövergripande SU-grupper (CSI-grupper) fortsätter. Det totala antalet platser i dessa grupper ska inte minska.
- Alla kommunövergripande SU-grupper (CSI-grupper) ska hålla hög kvalitet. Målet ska vara en samlad verksamhet med hög kvalitet och utvecklingskraft.
- Ingen elev ska behöva byta kommunövergripande SU-grupp (CSI-grupp) mot sin vilja.

Målet har varit att ta fram en strategi för förvaltningens arbete med elever i behov av särskilt stöd och att säkerställa att elever får det stöd de har rätt till enligt skollagen. Strategin syftar till att tydliggöra vilka insatser som behövs för att stödja stadens kommunala grundskolor i det uppdraget. Strategin ska säkerställa både verksamhetens långsiktiga kvalitet och tryggheten för den enskilda eleven här och nu.

I den kartlägningsprocess som utförts har det blivit tydligt att det behövs utveckling av centrala insatser för att säkerställa att samtliga skolor har kompetens att sätta in adekvata åtgärder och anpassa undervisningen utifrån enskilda elevers förutsättningar och behov.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa (elevhälsans professionsstöd), avdelningen för ekonomi och styrning (lokalenheten), avdelningen för utveckling och samordning (uppföljningsenheten) samt kommunikationsenheten.

Underlag till strategin har utgjorts av rådande styrdokument, enkätundersökningar, statistik och forskning på området. Synpunkter från referensgrupper med rektorer och fackliga representanter har vägts in i förslagen.

Sakkunniga från Center of Neurodevelopmental Disorders (KIND) vid Karolinska institutet, Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) samt utbildningsförvaltningens funktionshindersråd har konsulterats. Intresseorganisationer som Attention och Barn i behov har också bjudits in för att bidra med synpunkter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har utifrån utbildningsnämndens uppdrag tagit fram en strategi för att utveckla arbetet med elever i behov av särskilt stöd i Stockholms kommunala grundskolor. För att beskriva vad strategin ska leda till har en tydlig målbild tagits fram. Uppdraget är att säkerställa att alla elever får det stöd och den stimulans som de behöver för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. (skollagen 2010:800 3 kap 3§).

I strategin har också gemensamma utgångspunkter för arbetet formulerats. Elever ska i första hand gå i sin ordinarie klass och vid behov där ges stöd i form av extra anpassningar och särskilt stöd men ibland behövs det särskilda undervisningsgrupper för elever med stort stödbehov. Det handlar då om att eleven har ett stort behov av specifik lärarkompetens, en mindre grupp och mer lärarstöd. Särskilda undervisningsgrupper kan organiseras på den egna skolan, i lokal samverkan mellan skolor och kommunövergripande.

Strategin utgår från utbildningsförvaltningens befintliga stödstrukturer och förvaltningens redan påbörjade utvecklingsarbete av elevhälsa/elever i behov av särskilt stöd. De vägval som förvaltningen gör i denna strategi handlar om strategiska åtgärder för att utveckla lärmiljöer/undervisningskvalitet inom skolans samtliga verksamheter, med ett särskilt fokus på elever i behov av särskilt stöd, genom *kompetensutveckling, centrala stödinsatser och ett mer utvecklat systematiskt kvalitetsarbete*.

Kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper. Den viktigaste utgångspunkten för arbetet med stöd till eleverna är att arbetet utgår från den enskilde elevens förutsättningar och behov. Förvaltningen har positiva erfarenheter från utvecklingsarbetet inom grundsärskolan, där det konstaterats att

elevens utveckling blir bättre om grundsärskoleklasserna bedrivs i nära anslutning till skolans ordinarie verksamhet än avskilt från denna. Även befintliga kommunövergripande SU-grupper (CSI), som tidigare varit lokaliserade utanför ordinarie verksamhet och därefter flyttat in i samma lokaler, har visat på positiv utveckling av elevresultaten.

Förvaltningens ståndpunkt är därför att de redan etablerade kommunala särskilda grupperna (CSI) kvarstår. Alla elever som bedöms ha behov av en placering i en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp ska erbjudas detta. En utvidgning gällande både kapacitet och geografisk spridning genomförs. Enligt förvaltningen innebär detta att eleverna erbjuds ett mer adekvat stöd än i en separat resursskola.

Särskilda undervisningsgrupper i stadsdelen

Förvaltningen har även påbörjat ett arbete i några stadsdelar där skola och socialtjänst tillsammans anordnar verksamhet för elever. Verksamheten syftar till att fånga upp barn och unga som befinner sig i riskzon i ett tidigt stadium genom förstärkt samverkan mellan skola, socialtjänst, vårdnadshavare och elevens övriga nätverk. Målet är att eleverna ska uppnå kunskapskraven i skolans samtliga ämnen och att grund läggs för en långsiktigt bättre livskvalitet. Det unika med verksamheten är ett nära samarbete mellan skolpersonal, fritidshemspersonal, socialtjänst och vårdnadshavare som arbetar i team för att skapa helhetssyn, förutsägbarhet och ett tryggt sammanhang för eleven att växa upp i. Målsättningen är att sådan samverkan ska etableras i samtliga stadsdelar.

Tidsplan

Arbetet med utveckling av elevhälsa i Stockholms kommunala grundskolor har redan påbörjats. När strategin är beslutad kommer en detaljerad handlingsplan upprättas för de olika delarna. Målsättningen är att strategins insatser/åtgärder är införda senast våren 2020.

Finansiering

Finansiering av förslagen sker inom ramen för den kommunala skolpengen och befintligt verksamhetsstöd.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter

Strategins syfte att förbättra skolornas förutsättningar att ge elever ledning och stimulans samt att kunna möta elevers olika behov av stöd och anpassningar har ett tydligt barnrättsperspektiv. Strategin utgår från att sätta barnets bästa i främsta rummet. Förslagen antas inte heller ge några specifika konsekvenser för jämställdheten

mellan pojkar och flickor utan syftar till att alla elever ska få det stöd de har rätt till.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till ” Strategi för utveckling av arbetet med elever i behov av särskilt stöd i Stockholms kommunala grundskolor” i enlighet med bilaga.

Bilaga

Strategi för utveckling av arbetet med elever i behov av särskilt stöd i Stockholms kommunala grundskolor.